

Monumentnummer*: 452783

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 15 april 1993
Kadaster deel/nr 82920/122

Woonplaats* 's-Gravenhage
Gemeente* 's-Gravenhage
Provincie* Zuid-Holland

Locatiennaam 's-Gravenhage
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* 's-Gravenhage
Sectie* O
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 7753

*Omschrijving***

Inleiding.

Voormalig hoofdkantoor van de centrale directie van de P.T.T. op vierkante plattegrond met binnenplaats uit 1923 naar ontwerp van de rijksbouwmeester ir. G.C. Bremer. Het vrijgelegen pand is opgetrokken in representatieve overheidsarchitectuur, gekenmerkt door een traditionalistische hoofdopzet, gepaard aan een eigentijdse decoratieve vormgeving.

Omschrijving.

Kantoorpand uit 1923 bestaande uit vier vleugels om een kleine binnenhof. Het vrijgelegen pand wordt door middel van een gemetselde lichtbrug, eveneens uit 1923, met het belendende kantoorpand Kortenaerkade 11 verbonden. Het gebouw bestaat uit souterrain en vier bouwlagen onder een met leien gedekte mansardekap. De hoekpartijen en de ingangstravee aan de Kortenaerkade zijn als risalieten uitgewerkt en bezitten een attiekverdieping. Mede onder invloed van de contemporaine Duitse architectuur zien we in dit kantoorgebouw een verwijzing naar het classicisme, tot uiting komend in de symmetrie, de risalieten en de mansardekap. Er is echter sprake van een eigentijdse vormgeving in de detaillering waarbij het ornament spaarzaam en ondergeschikt aan de architectuur is gemaakt. Expressionisme en Art Deco invloed zijn te vinden in het beeldhouw- en siersmeedwerk. De sculptuur is van de hand van J. van Lunteren. Beeldhouwwerk is onder meer te vinden aan de ingangstravee waar ter hoogte van de attiekverdieping tussen de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vensters vier reliefbeelden zijn aangebracht.

De gevels zijn in schoon metselwerk opgetrokken met stalen vensters. De gevel aan de Kortenaerkade is beduidend rijker uitgevoerd dan de overige gevels. Begane grond, ingangstravee en risalieten zijn met tufsteen bekleed; het souterrain en de ingangspartij in de middensrisaliet met gedrongen zuilen zijn in Muschelkalksteen uitgevoerd. De deuren bezitten rijk siertraliewerk. Aan weerszijden voor de entree staan vierkante pijlers van Muschelkalksteen waarop sierlantarens. Voor het souterrain bevindt zich een smeedijzeren sierhek.

In de hoofdvleugel is achter de hoofdingang de hal met het trappenhuis gesitueerd. De gangen op iedere verdieping sluiten hierop aan. De trap heeft de opzet van een "imperial staircase".

Waardering.

Kantoorpand van cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang als voorbeeld van representatieve overheidsarchitectuur uit het derde decennium van deze eeuw; de hoofdvorm, detaillering en toegepaste materiaal zijn gaaf. Een ensemblewaarde heeft het pand omdat het tesamen met het naastgelegen kantoorpand Kortenaerkade 12 een architectonische en typologische eenheid vormt.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Overheidsgebouw

Functie

PTT-gebouw